

Nieuwsbrief 13-9, september 2012

1. De Raad van Europa denkt mee

Internationaal perspectief

2. Een greep uit het klachtenarsenaal

Meldpunt Vreemdelingendetentie

3. De Nationale Ombudsman: "Er moet een alternatief komen voor vreemdelingenbewaring"

Publicaties

4. Heropening detentiecentrum en journalistieke visie op vreemdelingenbewaring

In het nieuws

5. Raad van State: geen detentie bij vrijwillige terugkeer en beklag visitatie

Rechtspraak

Meldpunt

Vreemdelingendetentie

verzamelt klachten over de omstandigheden in vreemdelingendetentie.

Het doel is om zo meer zicht te krijgen op de detentie-omstandigheden en dit terug te koppelen naar de politiek en media. Daarnaast bieden we hulp bij de opvolging van klachten.

Heeft u een klacht? Bel dan naar **030-2990222**, vanuit detentie kunt u gratis bellen naar **0800-3388776** of vul het klachten formulier in op onze [website](#)

1. De Raad van Europa denkt mee

Internationaal perspectief

Raad van Europa geeft advies en aanbevelingen

De Raad van Europa heeft op 9 augustus 2012 een nieuw rapport uitgebracht over de situatie binnen de Nederlandse vreemdelingenbewaring. Een delegatie van het CPT (European Committee for the Prevention of Torture) heeft de centra in Rotterdam en Schiphol onder de loep genomen.

In het rapport doet de Raad een aantal aanbevelingen. Zo wil de Raad graag zien dat Nederland het detineren van families met kinderen zoveel mogelijk voorkomt en deze maatregel alleen in uitzonderlijke gevallen toepast. De Raad ziet tevens graag dat Nederland een mogelijkheid verschaft voor de mensen in de detentiecentra om bezoek te ontvangen zonder toezicht. Dit is tenslotte wel mogelijk in penitentiaire inrichtingen, waar verdachten/criminelen vastzitten, en dus zou eenzelfde behandeling voor een niet-criminele vreemdeling mogelijk moeten zijn. Daarnaast vermeldt het rapport dat wanneer een gedetineerde een hongerstaking houdt, de persoon niet in de isoleercel mag worden geplaatst. Ook over het veelvuldige visiteren is de Raad niet te spreken. Dit mag enkel in hoogst uitzonderlijke gevallen.

Verder merkt de Raad op dat het gebruik van handboeien bij het verlaten van het detentiecentrum, bijvoorbeeld bij een bezoek aan het ziekenhuis, in alle opzichten disproportioneel is. Het Meldpunt is erg blij met deze opmerking en hoopt dan ook dat Nederland hier zo snel mogelijk een einde aan maakt.

Het gebruik van handboeien wordt door de mensen als zeer vernederend ervaren en mede daardoor willen sommige gedetineerden niet naar het ziekenhuis.

Bij het Meldpunt zijn meerdere meldingen binnengekomen van vreemdelingen die in totaal al enkele jaren in detentie hebben doorgebracht. In enkele gevallen werden mensen binnen korte tijd nadat zij 'geklinkerd' (op straat gezet vanuit detentie) werden, weer opgepakt. Bij één klacht betreft het een man met een Marokkaanse en Algerijnse afkomst. Geen van de landen wil hem accepteren. Op dit moment verblijft de man al zeven maanden in detentie. In totaal is de man acht keer naar het Marokkaanse consulaat gebracht, alle keren zonder resultaat. Dit alles heeft er toe geleid dat de man van de 25 jaar dat hij in Nederland woont, 6,5 jaar in detentie heeft doorgebracht. De vraag van de Raad om meer informatie over dit onderwerp wordt vanuit het Meldpunt dan ook zeer toegejuicht.

Het Meldpunt is blij met dit rapport van de Raad van Europa. De delegatie van het CPT heeft op een goede en heldere manier de knelpunten in kaart gebracht. Het Meldpunt hoopt nu dat Nederland er alles aan zal doen om hier oplossingen voor te vinden.

[Het gehele rapport van de Raad van Europa vindt u hier.](#)

2. Een greep uit de klachtenarsenaal

Meldpunt Vreemdelingendetentie

Gedetineerde zwangere vrouw

Bij het Meldpunt is er een klacht ingediend over de plaatsing van een acht maanden zwangere vrouw in de isoleercel. Ten eerste is het Meldpunt van mening dat hoogzwangere vrouwen niet in detentie behoren. Het verblijf in een isoleercel kan schadelijk zijn voor de vrouw en daarmee voor haar ongeboren kind. Het was de bedoeling om deze vrouw uit te zetten voor de achtste maand van haar zwangerschap, zodat zij nog mocht vliegen. Nu dit niet is gelukt, is de vrouw inmiddels overgeplaatst naar een vrijheidsbeperkende locatie (VBL). Dit is in elk geval een verbetering ten opzichte van een detentiesituatie.

Verlof toegewezen

Dan het goede nieuws. Kort voordat een vrouw uitgezet zou worden beviel haar schoondochter van een zoon. De vrouw wilde haar kleinzoon graag nog zien voor haar uitzetting, maar haar verlof werd afgewezen. Na enig aandringen werd het verlof kort na de afwijzing door het afdelingshoofd toch toegewezen. De vrouw kon voor haar uitzetting haar kleinzoon dus nog zien.

3. De Nationale Ombudsman: “Er moet een alternatief komen voor vreemdelingenbewaring”

Publicaties

Dagprogramma

De Nationale Ombudsman heeft op 6 augustus 2012 een nieuw rapport, 'Vreemdelingenbewaring, strafregime of maatregel om uit te zetten' uitgebracht. Er moet volgens hen een alternatief komen voor vreemdelingenbewaring.

In eigen woorden zegt Alex Brenninkmeijer het volgende: 'Mensen zonder veroordeling op deze manier opsluiten is niet humaan'. Bij het onderbrengen in detentiecentra van vreemdelingen die niet meer in Nederland mogen blijven, worden de mensenrechten te veel ingeperkt.

Een doorn in het oog zijn ook de strafrechtelijke beperkingen die de vreemdelingen worden opgelegd. Volgens de Ombudsman moeten de vreemdelingen optimale bewegingsvrijheid hebben binnen en eventueel ook buiten de inrichting. Verder moet er sprake zijn van zinvolle dagbesteding.

Denk hierbij aan opleidingsmogelijkheden of werk en toegang tot internet.

Toegang tot telefonie bestaat wel, maar door de invoer van de dure teleokaarten kunnen de vreemdelingen zich nog maar weinig telefoongesprekken permitteren.

Het Meldpunt herkent de opmerking over de zinvolle dagbesteding. Wij krijgen veel klachten binnen van vreemdelingen die graag een ander dagprogramma zien. Het huidige programma biedt veel ruimte voor verveling. Vreemdelingen hebben vaak al veel problemen aan hun hoofd, bijvoorbeeld over de duur van hun detentie, de mogelijkheid en gevolgen van een uitzetting en het opbouwen van een leven in hun eigen land. Het bieden van een zinvol dagprogramma met eventueel onderwijs kan ervoor zorgen dat de vreemdelingen nieuwe vaardigheden kunnen ontwikkelen en bovendien krijgen zij afleiding zodat zij even niet met hun eigen problemen bezig hoeven te zijn.

[Het rapport van de Nationale Ombudsman vindt u hier.](#)

Minister Leers van Immigratie, Integratie en Asiel heeft in een reactie gesteld dat hij het eens is met de Nationale ombudsman. Het uitgangspunt is volgens hem dan ook dat vreemdelingendetentie een uiterste middel is. Ook geeft de minister aan dat er begin dit jaar proeven gestart zijn met alternatieven voor vreemdelingendetentie. Overigens wijst de minister er nog wel op dat vreemdelingendetentie ook zelf kunnen voorkomen: "wie gewoon meewerkt aan vertrek, hoeft niet in detentie terecht te komen".

[De reactie van minister Leers vindt u hier.](#)

"Hotel Leers-Teeven"

Eduard Nazarski, directeur van Amnesty International Nederland schreef een boeiend stuk over de reacties (en het gebrek ervan) van minister Leers en staatssecretaris Teeven op rapport van de Nationale Ombudsman. [Het artikel vindt u hier.](#)

4. Heropening detentiecentrum en journalistieke visie op vreemdelingenbewaring

In het nieuws

Overplaatsing gedetineerde vreemdelingen

Het NoordHollands Dagblad meldt dat de detentieboten in Zaandam nu nog eerder gaan sluiten dan aanvankelijk gedacht. Op 14 september aanstaande zullen de laatste gedetineerde vreemdelingen worden overgeplaatst naar een ander detentiecentrum. Het nieuwe detentiecentrum bij Schiphol zal over een paar weken in gebruik worden genomen.

De detentieboten in Zaandam hebben van het begin af aan voor veel ophef gezorgd. Veel mensen in de omgeving van de boten waren er niet blij mee dat deze er zouden komen. Wij als Meldpunt, maakten ons vooral zorgen over de sobere omstandigheden waarin de vreemdelingen opgesloten zaten. Er zijn veel acties gevoerd om ervoor te zorgen dat deze detentieboten zouden worden gesloten. Deze acties lijken vruchten af te werpen. Bekend actievoerder Bert Boer is echter bang dat de sluiting niet veel verandering zal brengen.

Hij zegt het volgende: "Ik ben blij met de sluiting, maar het geeft me wel een dubbel gevoel.

Het systeem verandert namelijk niet. Ze worden nu waarschijnlijk in dat nieuwe detentiecentrum bij Schiphol opgesloten. Je hoort zo niet met vreemdelingen om te gaan".

[Het artikel van het NoordHollands Dagblad vindt u hier.](#)

Opening van detentiecentrum Alphen aan den Rijn

Op 31 augustus 2012 is het detentiecentrum in Alphen aan den Rijn opgeleverd. Verwacht wordt dat er in oktober 2012 weer vreemdelingen in het detentiecentrum kunnen worden geplaatst. Het pand in Alphen aan den Rijn is in 2007 in gebruik genomen. Nadat er veel gebreken werden geconstateerd is in 2010 uiteindelijk besloten om alle ingesloten te verplaatsen en het pand nauwkeurig te onderzoeken. Er werden toen bouwtechnische problemen en lekkages gevonden. Twee jaar later is het centrum bijna helemaal klaar voor gebruik.

"Vreemdelingenbewaring is een vorm van pesterij"

Folkert Jensema schrijft een interessant artikel in de NRC over de rechtstaat. Hij noemt daarin de behandeling van vreemdelingen in Nederland en dat die niet door de beugel kan. Hij refereert daarbij aan het bovenstaande rapporten van de Raad van Europa en van de Nationale Ombudsman.

[Het artikel vindt u hier.](#)

Einde Vreemdelingendetentie?

In de NRC-next van maandag 10 september 2012 stond bovenstaand artikel. In het artikel werd beschreven dat een ruime Kamermeerderheid de vreemdelingendetentiecentra voor het einde van het jaar wil sluiten. Helaas blijkt deze NRC niet geschreven door de NRC-redactie zelf, maar door een groep activisten.

5. De Raad van State: geen detentie bij vrijwillige terugkeer en beklag visitatie

Rechtspraak

Medewerking terugkeer

De Raad van State heeft op 27 juli 2012 een uitspraak gedaan over vreemdelingen die vrijwillig meewerken aan hun terugkeer. Volgens de Raad van State mogen deze vreemdelingen niet worden opgesloten in een detentie- of uitzetcentrum. De Terugkeerrichtlijn, die de terugkeer reguleert van vreemdelingen zonder verblijfsvergunning, geeft geen grondslag voor dwangmaatregelen als bewaring bij vrijwillig vertrek. Dit betekent dus, dat het vastzetten van deze vreemdelingen niet op grond van de wet gebeurt en daarmee dus onrechtmatig is.

[De uitspraak van de Raad van State vindt u hier.](#)

Brute visitatie op getraumatiseerde vrouw

Een vrouw die in het verleden in haar herkomstland door twee mannen is verkracht heeft een klacht ingediend vanwege de reden waarom en de wijze waarop zij gevisiteerd is. Bij een visitatie dient men zich te ontkleden en naakt drie kniebuigingen te maken voor de toezichthouders. Dit dient als controle. De vrouw is meerdere malen van het ene detentiecentrum naar het andere overgebracht. Nadat zij vanuit detentiecentrum Zeist naar het beveiligde aanmeldcentrum op Schiphol en weer terug werd vervoerd moest de vrouw zich opnieuw uitkleden. Zij had dit al vaker moeten doen en omdat zij steeds beveiligd en opgesloten is geweest wilde de vrouw deze keer niet direct meewerken. Vervolgens werd zij door twee mannen en twee vrouwen met geweld tot deze handeling gedwongen. Hierbij werden onder andere beenklemmen gebruikt. Ook is de vrouw met haar gezicht tegen de grond gedrukt en één van de uitvoerders heeft een knie in haar rug geduwd tijdens de uitvoering van de visitatie. De visitatie leidde tot herbeleving van haar traumatische ervaring. De beklagcommissie oordeelde het beklag van de vrouw niet gegrond.

Uitspraak; Beklagcommissie Zeist, 15 juni 2012, DZ2012/15

vreemdelingendetentie

**Het Meldpunt Vreemdelingendetentie wordt mede mogelijk gemaakt door:
Jailphone, Amnesty International, Stichting het R.C. Maagdenhuis en de Haella
Stichting**

www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl | 030-2990222 | vanuit detentie: 0800-3388776
Stichting LOS - Meldpuntvreemdelingendetentie